

SBR Programma Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den HaagPostbus 96810
2509 JE Den Haag
www.sbr-nl.nl**Datum**

29 maart 2012

Versie

definitief

AuteurN. Boerma
Nanko.Boerma@logius.nl**Bijlagen**

1

notitie

Status aanmelding NTA

Inleiding, doel van deze notitie

Deze notitie beoogt inzicht te geven in de stand van zaken met betrekking tot het programma Standard Business Reporting en de follow-up die is gegeven naar aanleiding van het opnemen van XBRL op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het College Standaardisatie. Bij die gelegenheid heeft het College het SBR-programma opgeroepen om een nadere invulling voor het gebruik in Nederland van XBRL te presenteren. Inmiddels is in dat kader door SBR de Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA) gepresenteerd. Het voorstel in deze notitie is om de definitieve behandeling van de NTA in het Forum en College te plannen eind 2012, of begin 2013.

Status programma SBR

Het programma Standard Business Reporting (SBR) wordt sinds augustus 2009 uitgevoerd door Logius in opdracht van een interdepartementale stuurgroep onder voorzitterschap van de SG van het Ministerie van EL&I. Doelstelling is om in het domein van de financiële verantwoordingsinformatie van bedrijven aan overheden (Belastingdienst, KvK en CBS) te komen tot substantiële vermindering van rapportagelasten voor zowel betrokken bedrijven als overheden. SBR realiseert deze doelstelling door systematische standaardisatie van gegevens, (uitvraag-)processen en techniek die in het kader van deze informatie-uitwisseling worden gehanteerd. In 2010 en 2011 zijn volgens een strikte mijlpalenplanning de noodzakelijke voorzieningen uitgerold. Op basis daarvan kon in 2011 door de bewindspersonen van Financiën en EL&I worden besloten om vanaf 2013 SBR tot het verplichte kanaal te maken voor de system2system-communicatie in het kader van de financiële verantwoordingsinformatie aan de bovengenoemde uitvragende partijen. In 2012 zal Logius de SBR-dienstverlening gaandeweg overnemen vanuit de bestaande programma-organisatie naar de lijnorganisatie. Logius en de programma-organisatie staan gedurende 2012 onder grote druk om de dubbeldoelstelling te realiseren, te weten:

- Het zodanig operationaliseren van de dienstverlening aan Belastingdienst, KvK en CBS dat deze vanaf 1 januari 2013 op het kwaliteitsniveau "operational excellence" kan worden geleverd, zodanig dat de verplichtstelling van SBR van 2013 gefaciliteerd kan worden
- De overdracht van de tijdelijke programma-organisatie aan de staande Logius-organisatie, zodat deze dienstverlening onderdeel van de "going concern" van Logius wordt.

Positionering XBRL binnen SBR

Waar het gaat om de standaardisatie van gegevens wordt in SBR-kader gebruik gemaakt van de standaard XBRL (eXtensible Business Reporting Language). De zogenaamde "taxonomie" vormt het hart van het XBRL-concept. Deze dient voor het vastleggen van informatie over gegevens (meta-informatie). Een taxonomie is in essentie niets meer dan een samenstel van te rapporteren betekenissen, of rapportage-elementen. Binnen het programma is een routine opgebouwd volgens welke jaarlijks via veel open consultatie de zogenaamde "Nederlandse Taxonomie" (NT) wordt opgesteld en gepubliceerd voor het deponeren van jaarrekeningen, het doen van belastingaangiften en het doen van statistiekopgaven. De definitieve taxonomie wordt beschikbaar gesteld aan softwareleveranciers en intermediairs, die deze binnen hun eigen elektronische omgevingen kunnen implementeren en aldus rapportages kunnen maken conform de SBR-aanpak.

Aanmelding XBRL bij College

In 2009, nog voordat Logius de verantwoordelijkheid voor het SBR-programma op zich had genomen, is XBRL bij het College Standaardisatie aangemeld. Per 17 april 2010 staat XBRL op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het College Standaardisatie. Daarbij heeft het College aangetekend dat XBRL een brede internationale standaard is, die veel ruimte laat voor nadere invulling. Tegen deze achtergrond heeft het College aan SBR verzocht om – als Nederlandse "invulling" van XBRL – de Nederlandse Taxonomie aan te melden. SBR heeft aangegeven dit niet voor de hand liggend te vinden, daar de Nederlandse Taxonomie jaarlijks wordt bijgesteld. Enerzijds is dit om te kunnen voldoen aan de nu eenmaal frequent veranderende regelgeving (o.m. fiscaal). Daarnaast echter is er sprake van een voortgaand proces van normalisatie van gegevenselementen, dat in overleg tussen overheids- en marktpartijen plaatsvindt. De vruchten van dit proces komen in de vorm van verdere administratieve vereenvoudigingen beschikbaar in de jaarlijkse release van de NT. In overleg met het Forum Standaardisatie is daarom besloten de Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA) aan te melden. Dit is gebeurd op 10 juni 2011.

Status aanmelding XBRL/NTA

Het Forum Standaardisatie heeft eind 2011 ingestemd met het in procedure nemen van de NTA, als nadere invulling van de XBRL-standaard, maar heeft tegelijk SBR verzocht om een nadere toelichting voor te bereiden ten aanzien van een tweetal vragen:

1. De specificatie: thans is de standaard vastgelegd in een wiki. Expertgroepen vinden het doorgaans wenselijk dat er een formeel specificatiedocument is, o.a. uit een oogpunt van afdwingbaarheid en versiebeheer.
2. Het beheerproces: het beheerproces is beschreven, maar uit de intake komt nog onvoldoende naar voren dat er een open beheerproces is, waarin ook partijen buiten de traditionele NT-community een bepalende stem kunnen hebben.

Gezien de hierboven aangeduide grote druk die op dit moment staat op het SBR-programma, stellen wij voor om voor de planning voor de definitieve behandeling in het Forum en College uit te gaan van eind 2012, of begin 2013.

Niet alleen geeft dat "lucht" aan een organisatie die op dit moment – zoals aangegeven – onder grote druk staat, maar ook mag worden verwacht dat juist het realiseren van de hierboven aangeduide doelen ertoe zal bijdragen dat de geconstateerde aandachtspunten definitief zullen zijn opgelost.

Daarop vooruitlopend kunnen nu echter al de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- In antwoord op vraag 1 kan worden vastgesteld dat de NTA in zijn geheel is te vinden in een geheel open (dus door iedereen te benaderen) Wiki-omgeving:
(<http://www.wikixl.nl/wiki/sbr/index.php?title=Categorie:Architectuurregels&action=pdfbook>) De NTA bestaat in de praktijk uit een samenstel van losstaande architectuurregels. In de Wiki-omgeving is duidelijk welke regels geldend zijn en voorts is per regel duidelijk op welk moment deze is vastgesteld. Naar onze mening is dit een uitstekende manier van vastleggen, die past bij de ontwikkeling die de NTA ook in de toekomst nog zal doormaken. Enerzijds biedt deze aanpak flexibiliteit om regels die niet voldoen alsnog aan te passen, anderzijds is in de beschrijving per regel volkomen duidelijk per wanneer (en dus ook dát) deze regel van kracht is. Daar komt bij dat op deze manier maximale toegankelijkheid kan worden geborgd. Overigens is de procedure met betrekking tot de vaststelling van de regels geheel transparant.
- Een belangrijke rol hierbij speelt de expertgroep gegevens. Toetreding tot deze expertgroep staat vrij aan allen die bereid en in staat zijn om inhoudelijk bij te dragen aan het werk van de expertgroep. De expertgroep functioneert binnen het totaal van de governance van het SBR-programma op basis van een binnen het programma vastgesteld "charter". Het "charter" dat op dit moment wordt gehanteerd door de expertgroep gegevens is vastgesteld door de expertgroep zelf, maar wacht nog op definitieve vaststelling in het kader van een groenboek/witboekprocedure die met betrekking tot de governance van het programma als geheel nu nog wordt doorlopen.
- Daarnaast wordt voor wijzigingen met impact gewerkt met de "Request for Comments" procedure die voor brede consultatie wordt opgesteld en verspreid. Eenieder met belang wordt uitgenodigd om te reageren. De uitkomsten van de evaluatie worden ook weer publiek ter beschikking gesteld op de SBR website).
- Uiteindelijk moet het totaal van deze SBR-governance worden vastgesteld door het SBR-Beraad, dat naar verwachting in juni 2012 hiervan in eerste lezing kennis kan nemen. De thans voorliggende versie van het charter van de expertgroep is als bijlage 1 bij deze notitie gevoegd.
- In antwoord op vraag 2 kan worden opgemerkt dat het totaal van de beheerprocessen met betrekking tot zowel de tot standkoming van de NT, het onderhoud van de NTA als ook het onderhoud van de aanvraagprocessen is beschreven conform een gecombineerd BISL/

ITIL kader. De afronding hiervan vindt op dit moment plaats. Een en ander wordt opgenomen in de wiki-omgeving en zal daarmee blijvend beschikbaar zijn voor allen die hiervan kennis willen nemen.

Voorstel voor afronding van de besluitvorming

Zoals hierboven aangegeven staat het SBR-programma op dit moment onder grote (tijds-)druk om de verplichtstelling van SBR adequaat vorm te geven en in dat kader de eveneens hiervoor aangeduide dubbeldoelstelling te realiseren.

In dit kader zullen gedurende 2012 met name – juist ook vanuit het perspectief van Forum/College - essentiële besluiten met betrekking tot inrichting van beheer en governance worden vastgelegd. Derhalve acht SBR het raadzaam om de definitieve behandeling van de NTA als de beoogde “invulling” van XBRL in de Nederlandse context te plannen aan het einde van 2012, of begin 2013.

Bijlage 1:

CHARTER

SBR Expertgroep Gegevens¹

Standard Business Reporting (SBR)

Standard Business Reporting (SBR) is de internationale ontwikkeling die gericht is op vereenvoudiging van financiële rapportageprocessen door standaardisering van gegevens, processen en techniek. SBR maakt gebruik van internationale open standaarden en neemt de bedrijfsadministratie als uitgangspunt. Het kenmerk van SBR is interoperabiliteit: standaarden en daarop gebaseerde bouwstenen zijn generiek en daardoor toepasbaar in verschillende rapportageketens.

Het SBR-programma in Nederland wordt binnen dit kader uitgevoerd. Belangrijk resultaat van dit programma is de Nederlandse Taxonomie, een raamwerk van afspraken waarbinnen deeltaxonomieën kunnen worden ontwikkeld, die op elkaar aansluiten waar dat opportuun is. Zo wordt "dialectvorming" ook in internationaal opzicht vermeden.

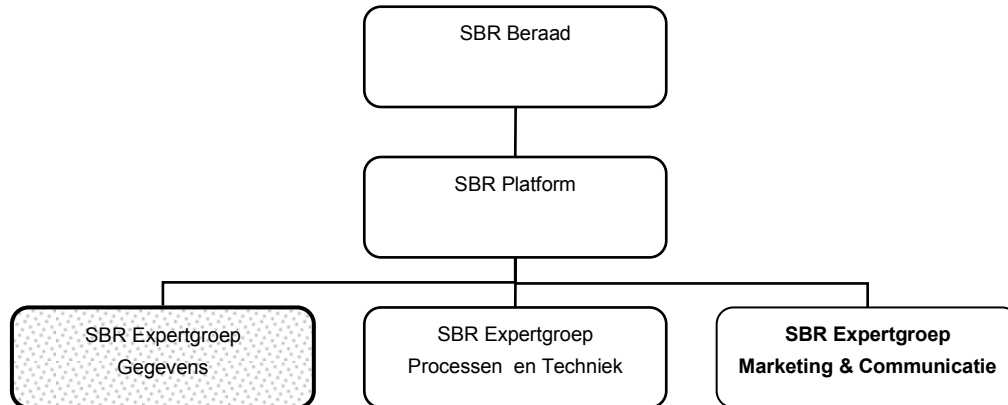
De initiatieven die de Belastingdienst, Kamers van Koophandel en CBS samen met diverse marktpartijen en Logius ondernemen, zijn te zien als een eerste aanzet. Inmiddels hebben ook de banken voor kredietrapportages een (deel-) taxonomie ontwikkeld, waarbij zij aansluiten bij de architectuur en de specificaties van respectievelijk de taxonomie, de processen en de procesinfrastructuur, zoals die binnen de overheid in de afgelopen jaren zijn ontwikkeld.

Bij het gebruik en de verdere ontwikkeling van Standard Business Reporting in Nederland werken marktpartijen en overheidsorganisaties nauw samen. Het betreft aanleverende bedrijven, intermediairs, overheidsorganisaties en private en publieke uitvragende organisaties. Ook zijn leveranciers van software en (IT-)services betrokken.

Governance

Voor het beheer en de verdere ontwikkeling van SBR in Nederland is een publiekprivate governance structuur doorgevoerd. Verder hebben alle uitvragende partijen en Logius zelf interne overlegstructuren opgezet, om tot de eigen standpuntbepaling ten aanzien van voorliggende punten te komen. De publiekprivate governance ziet er als volgt uit:

¹ Dit charter is onderdeel van het totaal van de governance van het SBR-stelsel. Dit is op dit moment nog in discussie. Naar verwachting zal deze governance in de tweede helft van 2012 definitief worden vastgesteld.

Hierbij is sprake van een SBR Beraad, dat onder voorzitterschap van de SG van het Ministerie van EZ en bestaande uit “zwaargewichten” vanuit de relevante (economische) sectoren, cruciale beslissingen neemt als het gaat om het geheel van de Nederlandse Taxonomie en de wijze waarop het gehele SBR-stelsel in Nederland zal moeten gaan werken.

Dit Beraad wordt via het SBR Platform inhoudelijk gevoed door drie SBR Expertgroepen, waarin de deskundigheid binnen de markt en de overheid is gebundeld ten aanzien van respectievelijk gegevens, processen & techniek, en marketing & communicatie. Het inhoudelijke zwaartepunt van de ontwikkeling van SBR in de publiekprivate samenwerking ligt op het niveau van de SBR Expertgroepen. In strategische zin is het SBR Beraad het besluitvormende orgaan.

Tussen het SBR Beraad en de SBR Expertgroepen ligt het SBR Platform dat een belangrijke rol speelt bij het verkennen van de issues die in het kader van de verdere ontwikkeling van SBR een rol spelen als ook bij het prioriteren en omzetten van deze issues in vraagstellingen die door de SBR Expertgroepen worden afgehandeld. Het SBR Platform vervult vervolgens ook een rol bij het bekrachtigen van de adviezen en oplossingen van de Expertgroepen en bij het ter besluitvorming voorleggen van strategisch belangrijke adviezen aan het SBR Beraad.

Advisering

De Expertgroepen geven het Platform adviezen over de issues die voorgelegd worden. Verder geven zij hun expert opinion over de voorstellen die uitvragende partijen of Logius als beheerder van de PI en de NT en NTA aan de Expertgroepen voorleggen. De voorzitter van de Expertgroep geeft deze adviezen en opinions door aan de betreffende partij. Tevens wordt daarbij aangegeven of dit een unaniem advies is en zo nee, welke afwijkende meningen er in de Expertgroep naar voren zijn gebracht. Ook wordt aangegeven of de voorzitter van mening is of de samenstelling van de Expertgroep zodanig is dat het advies als representatief kan worden beschouwd.

Agenda

De agenda van de Expertgroepen wordt gevormd aan de hand van een vastgestelde jaaragenda (jaarplan). Dit betekent dat in het jaar een moment is dat

een jaaragenda wordt opgesteld (1), en dat er vervolgens volgens de jaaragenda voor (geclusterde) thema's adviezen worden uitgewerkt en opgeleverd (2) en volgens planning vastgesteld en doorgezet naar het platform (3). Hieronder zijn deze drie stappen uitgewerkt:

1. Thema's vaststellen en jaaragenda. Aan het begin van het jaar stelt de Expertgroep een lijst van relevante en uit te werken thema's vast. Deze thema's worden aangedragen door deelnemers aan het SBR stelsel (uitvragende partijen, overheidspartijen, aanleverende partijen; Expertgroep zelf en platform) en door het SBR programmteam. Daaraan wordt per (cluster) thema(s) een planning voor uitwerking, vaststelling en doorvoer gehangen. Het resultaat is een themalijst met jaaragenda. Gedurende het jaar kunnen betrokkenen in geval van actuele ontwikkelingen thema's aandragen voor toevoeging aan de lijst.
2. Uitwerking thema's. Thema's kunnen door de Expertgroep als geheel of door subgroepjes worden uitgewerkt. Tijdens de uitwerking vindt afstemming met de belanghebbenden (en de gehele Expertgroep) plaats. Vervolgens worden de uitgewerkte thema's aan de plenaire Expertgroep voorgelegd, wordt unanimitieit gevormd of afwijkende meningen. Coördinatie van deze activiteiten vindt plaats aan de hand van de jaaragenda.
3. Vaststellen en doorgeleiden. Door de Expertgroep worden naar aanleiding van de uitgewerkte thema's besluiten (adviezen) geformuleerd en vastgesteld, op de geplande datum (jaaragenda). Het resultaat is een besluitenlijst/adviezenlijst voor een thema/aantal geclusterde thema's, die door de Expertgroep via het platform kan worden voorgelegd aan het Beraad.

De jaaragenda met de themalijst op basis van de hiervoor beschreven cyclus wordt opgesteld en bijgehouden door het secretariaat bij het SBR programmteam. Op basis van deze jaaragenda en themalijst stelt het secretariaat voor elke bijeenkomst van de Expertgroep een agenda op. Leden van de Expertgroep kunnen altijd punten laten toevoegen aan de agenda en bespreken.

Expertgroep Gegevens

De Expertgroep Gegevens richt zich – domeinoverstijgend – op alle gegevensaspecten binnen het SBR-stelsel. Deze aspecten hebben in het bijzonder betrekking op de rapportages en de betekenis van begrippen die deel uitmaken van de Nederlandse Taxonomie. Daarnaast richt de Expertgroep zich op de architectuur, de inrichting en het vormgeven van het beheer van de Nederlandse Taxonomie. Ook ziet de Expertgroep toe op de internationale samenhang.

Taakgebied en uitvoering

Het taakgebied van de Expertgroep Gegevens bevat de volgende onderwerpen:

- Opzet en inrichting van de Nederlandse Taxonomie.
- Onderhoud op de bestaande rapportages met bijbehorende documentatie in de vorm van handleidingen.

- Bewaken van en bijdragen aan de kwaliteit van de Nederlandse Taxonomie (onder meer normalisatie van begrippenkader en aansluiting op internationale standaarden).
- Bijhouden van de strategische agenda gericht op wet- en regelgeving ter realisatie van lastenverlichting (onder meer harmonisatie van wetgeving).

De Expertgroep werkt de vanuit de jaaragenda of anderszins aangedragen thema's uit en voorziet de thema's vanuit het gegevensaspect van adviezen of voorgestelde oplossingen. Nadat de Expertgroep overeenstemming heeft bereikt over het voor te leggen advies of de te kiezen oplossing, wordt dit voorgelegd aan het SBR Platform of de deelnemer in het SBR-stelsel die de vraag heeft voorgelegd. Waar relevant wordt een oordeel meegegeven over het strategisch gehalte en de mate van unanimiteit rond het standpunt. Ook worden eventuele afwijkende meningen aangegeven en wordt gemeld of de vertegenwoordiging in de Expertgroep representatief mag worden geacht. Het SBR Platform kan ervoor kiezen om een en ander te bekrachtigen, of om deze – ingeval van strategisch belang – voor te leggen aan het SBR Beraad. Het is denkbaar dat een aangedragen issue ook kennis vanuit andere Expertgroepen vergt. In dat geval wordt door de betreffende Expertgroepen bijgedragen aan het op te leveren advies.

Afgeronde adviezen en oplossingen worden in beginsel via de SBR website gepubliceerd. Ingeval openbaarmaking belemmerend werkt voor de inbreng van vertrouwelijke informatie door deelnemers en aldus nadelig is voor de kwaliteit van een advies, kan worden besloten om de verspreiding ervan tot een per situatie af te spreken kring te beperken en van publicatie af te zien.

Samenstelling

De Expertgroep bestaat uit specialisten op het gebied van de relevante gegevensvraagstukken. Deelnemers van de Expertgroep Gegevens zijn afkomstig van:

1. Overheid: uitvragende organisaties en Logius.
2. Marktpartijen: beroeps- en serviceorganisaties, softwareleveranciers, intermediairs, ondernemingsorganisaties, en het Financiële Rapportage Coöperatief.
3. Secretariaat: SBR Programmteam.

Alle partijen waarvan de expertise voor het gebruik en de verdere ontwikkeling van SBR van belang is kunnen deelnemen in de Expertgroep. In eerste instantie wordt hierbij gekeken naar de SBR-partners.

De Expertgroep kan wanneer daaraan behoefte bestaat gebruik maken van (externe) expertise op specifieke onderwerpen en van klankbordinstrumenten om het draagvlak voor adviezen te toetsen.

De leden van de Expertgroep worden geacht met bevoegdheid te kunnen deelnemen en gemandateerd toezeggingen over de uitvoering van werkzaamheden

vanuit de eigen organisatie te kunnen doen. Indien nodig en afgesproken kan een deelnemer een inhoudelijk specialist meenemen naar (delen van) een bijeenkomst van de Expertgroep. Waar mogelijk wordt gevraagd om in vervanging te voorzien bij het wegvallen van een deelnemer.

De samenstelling van de Expertgroep kan in de loop van de tijd worden aangepast, bijvoorbeeld wanneer er nieuwe domeinen tot SBR toetreden.

Organisatie

Het SBR Programmteam draagt zorg voor de coördinatie van de Expertgroep en het voorzitterschap. Voorts voert zij het secretariaat van de Expertgroep, documenteert de themalist, houdt de jaaragenda bij en verzorgt de agenda voor de bijeenkomsten. De voorzitter heeft tot taak om te borgen dat aan alle belangen recht wordt gedaan, dat het domeinoverstijgende belang in de verdere ontwikkeling van SBR wordt gewaarborgd en dat de Expertgroep de aan haar voorgelegde vraagstukken conform de jaaragenda en conform gemaakte afspraken van een advies of oplossing voorziet.

Voorafgaand aan een bijeenkomst wordt een agenda toegestuurd. Leden van de Expertgroep kunnen te allen tijde aanvullingen inbrengen op deze agenda. De agenda vormt een leidraad voor de discussies en is geen dwingend keurslijf.

De Expertgroep komt in beginsel eenmaal per maand bijeen. Bijeenkomsten op ad hoc basis zijn mogelijk als de actualiteit of de themalist daarom vraagt.

Geldigheid

De Expertgroep is ingesteld voor een onbepaalde duur.

Indien dit charter op enig moment omissies blijkt te vertonen dan wel aanpassing behoeft, zullen de Expertgroep en het SBR Platform daarover in overleg treden en zo nodig voorstellen voorleggen aan het SBR Beraad.